

Dosarul nr. 3ra-911/18

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (C. Prisacari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Beazu Eugeniu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea calculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă,

împotriva deciziei din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoria Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 10 august 2017, Breazu Eugeniu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea calculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă.

În motivarea acțiunii a indicat că, începând cu data de 27 august 1971 și până la data de 07 februarie 2002 a activat în organele Procuraturii în calitate de procuror în diferite funcții.

Începând cu data de 01 octombrie 2001, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80 % din salariu mediu lunar al procurorului, pe care o primea regulat, cu respectarea recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiu.

A invocat că, potrivit Legii nr.37 din 07.03.2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23.12.2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, salariul procurorului s-a majorat cu 35 %, începând cu data de 01 ianuarie 2013.

Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale a transmis dosarul său de pensionar în gestiunea Casei Teritoriale de Asigurări Socialo Edineț, care din motive neîntemeiate l-a lipsit de dreptul dobândit licit, iar în ianuarie 2001, la recalcularea pensiei, i-a fost stabilită mărimea pensiei cu aplicarea metodei generale de indexare a acesteia la 01 aprilie a fiecărui an și cu achitarea a 50 % din mărimea stabilită de Parlament.

La 08 iunie 2017, considerând că organul de asigurări sociale i-a încălcat grav dreptul la pensie, dobândită anterior licit, prin aplicarea obligatorie pentru procurorii pensionați a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție, s-a adresat cu o cerere prealabilă întru restabilirea sa în dreptul de a beneficia de principiul recalculării pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție cu 35 %, începând cu data de 01 ianuarie 2013, și conform art. 60 din Legea nr. 3 din 23.02.2016 cu privire la procuratură, începând cu data de 01 august 2016.

A indicat că, Casa Națională de Asigurări Sociale din motive ilegale, la data de 11 iulie 2017 a expediat în adresa sa decizia nr.B-1136/17, prin care i-a refuzat în admiterea cerințelor, argumentând că reexaminarea pensiilor pentru persoanele care și-au realizat dreptul la pensie ca procurori până la 01 august 2016 nu poate fi efectuată, deoarece cadrul legal nu prevede reexaminarea acestora în legătură cu modificarea legislației de salarizare a procurorilor.

Reclamantul a susținut că răspunsul pârâtului este neîntemeiat, dat fiind că dânsul în temeiul prevederilor legale, în calitate de procuror în demisie, deține dreptul la toate înlesnirile și suplimentele prevăzute pentru judecători.

A precizat că, Curtea Constituțională, prin hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, a declarat neconstituționale art. 11 și pct. 7, 9 ale art. III din Legea nr. 56 din 09.06.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în partea referitoare la art. 46/1 al Legii nr. 136 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, iar art. II din Legea 36 din 09.06.2011 face referire la modificarea art. 26, 31, 32, 32/1, 32/2, 32/3 și 33 ale Legii nr. 544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului.

Modificările la normele enumerate au fost declarate neconstituționale integral, iar în asemenea condiții, a susținut că aceste prevederi nu se mai aplică nici pentru procurori pensionați până la 09 iunie 2011 (dânsul fiind pensionat din data de 31 ianuarie 1993).

Prin urmare, a menționat că dreptul său la pensie cu aplicarea principiului recalculării la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu este menținut de instanța de jurisdicție constituțională, iar pensiile procurorilor pensionați până la 01 ianuarie 2004 nu pot fi atinse prin declararea parțial neconstituțională a Legii nr. 358 din 31 iulie 2003.

A solicitat reclamantul, recunoașterea ilegalității deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.B-1136/17 din 11 iulie 2017, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a achita pensia pentru vechimea în muncă reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului raionului Edineț, cu recalcularea acesteia, ținându-se cont de majorarea generală a salariului procurorului raional, începând cu data de 05 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35% și începând cu 01 august 2016, potrivit art. 60 din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, în vigoare din 01.08.2016.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost admisă. S-a considerat neîntemeiat răspunsul nr. B-1136/17 din 11 iulie 2017, emis de Casa Națională de Asigurări. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i achite lui Breazu Eugeniu pensia pentru

vechime în muncă reieșind din salariu mediu lunar achitat procurorului-șef al Procuraturii teritoriale. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze lui Breazu Eugeniu pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea salariului procurorului începând cu data de 05 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35 % și începând cu data de 01 august 2016, potrivit art. 60 din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, în vigoare din 01.08.2016.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 17 octombrie 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale, a declarat apel.

Prin decizia din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

La data de 23 mai 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca nefondată.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu actele judecătorești de dispoziție contestate, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Astfel, recurentul a precizat că instanțele de judecată nu au aplicat prevederile art. 46 alin. (1) ale Legii nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative, care prevăd că actul legislativ produce efecte numai în timpul cât este în vigoare și nu poate fi retroactiv sau ultraactiv, iar la moment, o lege care să prevadă dreptul la recalcularea pensiei procurorilor nu este, deoarece a fost abrogată în anul 2011 și prin urmare nu poate avea efect pe viitor.

Prin prisma art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 15 februarie 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel conform avizului de recepție a scrisorii recomandate la data de 23 martie 2018 (f.d.79).

Prin urmare, recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 23 mai 2018, este depus în termen.

La 11 iulie 2018, Breazu Eugeniu a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale urmează a fi considerat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele

indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, este declarativ și nu justifică afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 Cod de procedură civilă, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În cazul de față, Completul constată că temeiurile inserate în cererea de recurs nu dezvăluie nicio aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

De altfel, argumentele invocate de către recurent nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin urmare, recursul nu poate fi exercitat pentru alte motive decât cele prevăzute de lege, controlul judiciar fiind limitat, de regulă, numai la problemele de drept, fiind inadmisibilă repunerea în discuție a unor chestiuni de fond ce au fost soluționate de către instanțele de judecată.

În același timp, Completul reiterează că, prin prisma jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” (a se vedea *Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova*, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII). Totodată, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza *Asito vs Republica Moldova*, 10 iulie 2001, *Meyer vs Germania*, 22 martie 2016), însă în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea